

I

На світі є тисячі театрів, але серце моє належить одному-єдиному. Хоча він старенький і невеличкий, лише на двісті глядачів, але це мій перший театр у житті. Адже це — дім ляльок, і ходять сюди на вистави переважно малюки. Саме тому я його люблю. Бо діти — це найчесніші глядачі. Якщо їм нудно, вони зроблять усе можливе, щоб продемонструвати це присутнім. Тоді в театрі відбувається не одна вистава, а одночасно декілька: на сцені й у глядацькому залі. Але тут це буває дуже рідко.

Я люблю прогулюватися до Театральної площі, яка вистелена давньою бруківкою. Адже ляльковий театр лежить на березі затишної річки, яка ділить Місто навпіл. Часом просто постою в затінку під столітніми липами, проведу рукою по світло-рожевій стіні з облупленим тинькуванням, зайду до напівтемного театрального холу, де вивішені світлини акторів, а то й підіймуся вичовганими кам'яними східцями на другий поверх — моє улюблене місце на невеличкому граційному балкончику з ліпниною. Звідси чудово видно всю сцену. Тут я провів чимало незабутніх митей. І хоча нині — вихідний,

і нікого в театрі нема, крім знайомого вахтера, мені приємно сидіти на червоному м'якому кріслі, вдивляючись у темряву. Я там багато можу розгледіти, бо добре пам'ятаю вистави своїх друзів-акторів. А ще знаю історії, які нашіптує мені старенький театрик, мій щирий приятель і чудовий оповідач.

Ви ніколи не замислювалися, що стається з ляльками, коли закінчується вистава? Так ось: їх складають в окремі металеві чи дерев'яні скрині разом із рештою реквізиту. На таких великих темно-зелених ящиках пишуть крейдою «Кресало» чи «Фарбований лис», і лежать вони позаду сцени театру, це місце зветься ар'єр. Звідси їх зручно вантажити в театральний автобусик, коли трупа їде на гастролі. Або поки на яскравій афіші перед театром не з'являться розмальовані персонажі, й актори не витягнуть ляльок із темного сховку.

Оскільки репертуар у театрі величенький, то одну виставу грають лише кілька разів на рік, а то й рідше. Деякі спектаклі можуть і не зіграти в сезоні. Вони поступово «старіють» з різних причин: хтось із акторів захворів або звільнився чи глядач уже їх надивився або вони «не годують» театр. І, зрештою, керівництво їх «списує». Тобто знімає з репертуару.

Це дуже сумно, любі друзі, коли помирає вистава, над якою працювало стільки світлих голів і вправних рук. Але таке життя: кожен день щось народжується і щось помирає.

А що ж стається з ляльками, цими неймовірними витворами майстрів-художників, які дають їм тіло, й акторів-лялькарів, що вдихають до них душу? Їхня доля складається по-різно-

му: хтось забирає улюблену ляльку до себе додому, хтось — до свого кабінету або й дарує друзям. Але є в театрі невеличкий куточок, який називається «Наша історія». Власне, це маленький вигнутий коридорчик на другому поверсі перед дверима директора та бухгалтерії. На його стінах і почеплені на цвяшки ляльки-ветерани, які вже давно не грають.

Тут є герої різних вистав. Навіть не знаю, як їх відбирають на цю театральну дошку пошани. Ось опасиста Мельничиха в червоному фартушку з казки «Гаманець із двома грошима». У неї — ніс картоплинкою і солom'яне волосся. Вона постійно чимось невдоволена. З неї весь час кепкує Розбійник у потертому капелюсі, який висить вище, теж персонаж цієї казки. На ньому зелені штанці й, либонь, поцуплений у когось піджак, бо явно йому завеликий.

Поруч — Голий Король. І він таки справді голий. Якщо не зважати на ремінь, перекинутий через його плече. Ага, в короля є ще вусики і золота корона. Але він чомусь геть сумний. Мабуть, важко бути голим серед вбраного товариства. Навіть якщо ти й король.

Є тут ще одна особа королівської крові, але вже з іншої історії. Це Каліф-чорногуз. Він у смугастому тюрбані, який пишно вінчає павине перо. Його смарагдові очі дивляться трохи згорда, а закручена борідка клинком видає зарозумілий характер.

Ясна річ, поруч його перший радник — Візир. Він і тепер, здається, щось нашіптує на вухо своєму повелителю. У нього смішна борода: либонь, це котячий хвіст, який приклеїли йому

до обох вух. А ще у Візира замість м'яких пантофлів із закрученими догори носачами — звичайні в'язані вовняні шкарпетки. Йому соромно за такий прикрий недогляд лялькарів, і тому він намагається заховати ногу за ногу.

Однак і червона Мавпочка з казки про «Жирафу й носорога», і тоненька балерина Мімі з великими волошковими очима із «Сонячного променя» чудово це бачать. Адже всі жінки дуже ретельно стежать за вбранням. А тим паче — акторки.

Але найцікавіше починається увечері, коли останній лялькар покине театрик і заквапиться до своєї домівки. Щойно знизу почується хропіння театрального вартівника, як...

Але не будемо випереджати події, адже наша історія тільки-но розпочинається!

II

Директор театру нагадував старого облізлого лева. Він мав пишну шевелюру і обвислі біляві вуса. Колишній актор, Альберт Карлович завжди тримав спину рівно, а голову — високо піднятою. Він шанобливо цілував дамам ручки при зустрічі й піднімав фетрового сірого капелюха, вітаючись із чоловіками. Та смерть дружини щось надломилася в ньому. Плечі його опустилися, погляд потьмянів, і все частіше він замикався у своєму кабінеті, звідки долинали підозрілий дзенькіт склянок. Удома на нього ніхто не чекав, тож ішов він із роботи пізніше

від усіх, зрадницьки підморгуючи вахтерові й шаркаючи вже старечими ногами.

Перед літніми канікулами до директора театру завітав пан Кругляс — низенький коротун із великою кулястою головою і пухкими долонями. У Місті шепотілися, що він має бездонні кишень, але невідомо, чи це правда, бо ми таких кишень зроду не бачили.

Рожевощоккого Кругляса називали правою рукою мера; хоча він у владі й не числився, зате мав чимало нерухомості, в тому числі й готель на площі Театральній. Подейкували, що саме через цього всюдисущого пана загадковий міський голова, який майже не з'являвся на людях, вирішував свої потаємні справи.

Уже третій день пан Кругляс приходив зранку до директора, протирав лискучу лисину хусточкою, далі вони гучно віталися, замикалися на ключ і про щось стиха перемовлялися.

Оскільки наші ляльки були почеплені на цвяшки, то майже нічого не бачили. Навіть сцена була для них недоступною, адже коридорчик, як на зло, завертав від глядацької зали вбік. Затє ляльки мали чудовий слух, бо ж чим тут розважатимешся, як не чутками? У них, здається, навіть вуха витягнулися після того, як їх витягли з великих скринь і вивісили біля кабінету директора.

— І чого б це добрим людям на ключ запиратися? Га? — прохрипів Розбійник. — Тут щось нечисто, братове!

— От якби до директора ходила файна молодичка, то я би ще його розуміла, — зацокотіла Мельничиха, яка була відомою плетухою у своїй казці.

— Справи! — сумно захитав головою Голий Король. — Мене також так мотлошили щоранку міністри, поки я не потрапив у цю невдалу історію пана Андерсена. Ох, яке було насичене життя — прийняття, бенкети, бали, паради! Не те, що тут — цілий вік на кілку нидіти.

Тим часом Мавпочка, яка була вертлявою, мов дзиґа, якось примудрилася так вигнутися, що вухом мало не сягала до директорських дверей.

— Цить! Дайте послухати! — пропищала вона.

